

Çocukları bilgilendirme

ÇOCUKLAR hamile bir kadın hatta hamile bir hayvan gördüğünde bebeklerin nasıl oluştuğu ve dünyaya nasıl geldikleriyle ilgili sorular sorabilirler. Bu durumda, bebeği, anne babanın birlikte isteyerek yaptıkları, "Anne ile baba birbirlerini severler ve bu sırada babada bulunan tohumlar anneye geçerek annenin yumurtası ile birleşir ve yumurta büyümeye başlar böylece bebek oluşur." bilgisi verilebilir. Kadınlarn vücudunda bebekler için özel bir yer olduğu ve bebeklerin bu bölümde gelişip büyüdükları söylenebilir. Kafasını karıştıracak fazla bilgi ve detayları anlatmanıza gerek yoktur. Okul öncesi dönemde çocuğun cinsel ilişki ile ilgili ayrıntıları bilmesine gerek yok. Annenin gebelik sürecini gösteren, çocuklar için cinsel eğitim kitaplarından yararlanılabilir. Ön ergenlik ve ergenlik dönemindeki değişimler ve ilişkiler konusunda okulların cinsel eğitim dersleri yanında, ailenin kitaplarla ve sohbetle cinsellik hakkında doğru bilgiler vermesi gençleri bilinçlendirmekte, kaygılarını azaltmaktadır. Cinsellik büyüğün tavrıyla gelişir. Sağlıklı cinselliğin kalp ve beyinle yaşamasının koşullarından biri de anne babanın birbirlerine ilgi ve sevgisini gösterebilmesidir.

Çocuklar cinselliği keşfederse

Nuran Çakmakçı
nca@kocaeli.hurriyet.com.tr
AILECE

ÇOCUKLARIN zihinsel, duygusal, sosyal gelişimleri yanında cinsel gelişimi de fiziksel gelişimlerinin bir sürecidir. Bu konuda anne babanın sevgi ve doğal bir şekilde rehberlik etmesi gerekiyor. Uzmanlara göre çocuklar bu konuda soru sorabilmeli, sorularına doğru, açık, net yanıtlar alabilmelidir. Uzman psikolog Seyda Özdalga, "Çocuk, soru sormuyorsa her şey doğaldır ve zaten bilgilendiriyor ya da soru sormaması gerektiğini anlamıştır diye düşünülüyorsa bu yanlıştır. Cinsellik bir tabu olarak sunulursa çocuk rehberini dışarıda arayacaktır. Bu bazen arkadaş çevresi, bazen Tv, bazen de internet olabilir. Çocuğun cinsellikle ilgili çarpıtılmış bilgiler edinmemesi için onu soru sormaya teşvik edici tutum sergilemek, soru sormuyorsa bu konuları açık ne bildiğini değerlendirmek ve yanlışları düzeltmek sağlıklı bir cinselliğin temellerini atacaktır. Yaş sınırlamalarına göre değil çocuğun bilgilene ihtiyacı ve sorduğu sorulara göre konuşmak gerekir." diyor.

Özdalga, çocukta cinsellik keşfi ve ilerleyen süreci şöyle aktarıyor:

Bebekler ilk altı ayda elini, bedenini, 7 ve 8'inci aylarda altı değiştirilirken, yakanırken cinsel organını keşfeder. İlk cinsel eğitim bu davranışın onaylanıp onaylanmamasına göre bilinçaltındadır. 3 yaşına kadar da bedeninin annesinden ayrı olduğunu farketmeye başlar. Emzirme döneminin bir yıldan fazla olması bu nedenle önerilmez. Emzirme döneminin uzaması, memede uyutma, annenin bedenini okşama isteği çocuğun bedensel sınırlarını doğru tanıyamamasına neden olur. 2 yaştan sonra oluşmaya başlaması gereken anneden ayrışma sürecini de olumsuz etkiler. Sonuçta hem anne ve babaya bağımlı, hem de bedensel sınırları bilmediği için diğer çocuklara oranla tacize biraz daha yakın olabilir. Geç memeden kesme durumunda kalındığında ise

"artık sevilmiyor muyum?" diye düşünmeye başlayabilir. Anaokuluna başladığında okuldaki arkadaşlarına veya öğretmenlerine sevgisini bu yakınlıkla göstermek isteyebilir.

Cinsel kimlik keşfi 3-6 yaş arasında olur

Çocuklar cinsel kimliklerinin 3-6 yaşlarında farkına varmaya başlar. Cinsel organları ile oynayabilir, sürtünerek keşsettikleri hazı sürdürebilirler. Normal olan bu davranışlara kızlamak, ayıplamak, yasaklamak değil, çocuğun ilgisini başka yöne çekmek, eline bir oyuncak vermek, resim çizmesini istemek, gezdirmek v.s olabilir. Ancak sık sık yapıyorsa, sosyal çevreye karşı ilgisini kaybetmişse profesyonel bir destek alınmalıdır.

Ayrıca aile üyelerini gözlemler, yaşlarıyla oynadıkları oyunlarla diğerleri ve kendi vücutları arasındaki benzerlik ve farklılıkları da değerlendirirler. Kafalarında "onda var bende neden yok" soruları başlar. Kız çocuklar doğru yanıtlar alamazsa "bende yok ama çıkacak" diye düşünebilir veya kendisini eksik hissedebilir. Bu aşamada ise bedenini özel bölgeleri hakkında ve mahremiyetle ilgili bilgiler verilmeli.

Kız ve erkek farkını anlatmalı

"Kızların ve erkeklerin vücudunu merak ediyorsun, sana anlatayım" diyerek kız erkek ayırımının tanımlanması, yetişkin ve çocuk vücudunun farkı anlatılmalıdır. Bu konuda çok tıbbi ya da argo konuşulmaması gerekir.

Mahremiyet konusunda ise aile model olmalı, banyo yaparken, tuvalette, giyinirken, anne babanın odasına girerken yalnız kalma isteklerini belirtmelidir. Çocuk bakmak isterse suçlayıcı, yargılayıcı yaklaşımlarda bulunulmamalıdır. Çocuğun sınırları korunmalıdır. Dudağından öpmek, birlikte yıkanmak, poposunu yıkamak bu sınırları bozar. Çocukların, oyunlarında anne baba, eş rolleri alıp, evlenecekleri arkadaşlarının isimlerini söylemeye başlamaları da eleştirilmemelidir. Burada yapılacak en doğru açıklama, iç çamaşır giydiği bölümün özel olduğu kimsenin bakamayacağı, dokunamayacağı bilgisidir.